

D E C I Z I E

08 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte – Constantin Gurschi,
Judecători – Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun
Cu participarea:
Procurorului - Nicolai Suvac
Avocatului - Valentina Arnaut

a judecat în ședință publică recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 06614 din 05 mai 1951, în cauza penală privindu-l pe

Dorogan Grigore Dumitru, născut în anul 1916, originar din or. Bălți, RSSM.

Procedura de citare legală a fost îndeplinită.

S-au prezentat:

Procurorul și avocatul, care s-au pronunțat pentru admiterea recursului în anulare, solicitând casarea hotărârii atacate, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Dorogan Grigore.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al unității militare nr. 06614 din 05 mai 1951, Dorogan Grigore a fost condamnat în baza art. 58-1 lit. a) Cod penal al RSFSR, la 25 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani și confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței inculpatul Dorogan Grigore a fost declarat vinovat de faptul, că locuind în or. Bălți, teritoriu temporar ocupat de armata germano-română, în noiembrie 1942 a trădat patria și s-a încadrat benevol la școala de contraspionaj român, care pregătea agenți pentru desfășurarea activității pe teritoriul Uniunii Sovietice. După instruire, la sfârșitul lunii noiembrie 1942, inculpatul a fost numit în calitate de agent secret în serviciul de contraspionaj al României și a fost trimis pe teritoriul URSS, în or. Stalino. Executând dispozițiile autorităților de ocupație, inculpatul a fost preocupat de depistarea activiștilor sovietici și persoanelor care aveau o atitudine ostilă față de regimul de ocupație. În calitate de cenzor, inculpatul avea misiunea de a controla scrisorile soldaților români și a-i identifica pe cei care nu doresc să lupte împotriva Uniunii Sovietice. După război, inculpatul Dorogan Grigore a evitat întoarcerea acasă și a rămas permanent să trăiască în România.

3. La 13 februarie 2014, Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, a declarat recurs în anulare, invocând temeiul prevăzut de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 06614 din 05 mai 1951, în privința lui Dorogan Grigore, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare, recurentul a invocat următoarele:

- potrivit prevederilor art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- potrivit prevederilor dispoziției art. 54-1 lit. a) Cod penal al RSFSR, răspunderea penală în baza acestei legi purtau cetățenii, care prin acțiunile lor au cauzat prejudiciu potențialului militar, independenței statale și inviolabilității teritoriale ale URSS. Însă, în cadrul anchetării cazului și examinării în ședința de judecată, n-a fost stabilit că inculpatul Dorogan Grigore a săvârșit acțiunile indicate în legea nominalizată;

- probe, cu excepția declarațiilor inculpatului, în dosar nu există. Martori în cadrul ședinței judiciare nu au fost audiați, iar sentința a fost pronunțată numai în baza declarațiilor inculpatului. Totodată, instanța de judecată a încălcat flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie;

- condamnarea lui Dorogan Grigore pentru trădare de patrie, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată cu încetarea procesului penal în privința lui Dorogan Grigore, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Articolul 6 alin. (1) pct. 44) Cod de procedură penală, stipulează că *prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se*

înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Totodată, art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, **condamnate pentru „trădare de patrie”**, de aceea condamnarea lui Dorogan Grigore pentru faptul că locuind în or. Bălți, teritoriu temporar ocupat de armata germano-română, în noiembrie 1942 a trădat patria și s-a încadrat benevol la școala de contraspionaj român, care pregătea agenți pentru desfășurarea activității pe teritoriul Uniunii Sovietice. După instruire, la sfârșitul lunii noiembrie 1942, inculpatul a fost numit în calitate de agent secret în serviciul de contraspionaj al României și a fost trimis pe teritoriul URSS, în or. Stalino. Executînd dispozițiile autorităților de ocupație, inculpatul a fost preocupat de depistarea activiștilor sovietici și persoanelor care aveau o atitudine ostilă față de regimul de ocupație. În calitate de cenzor, inculpatul avea misiunea de a controla scrisorile soldaților români și a-i identifica pe cei care nu doresc să lupte împotriva Uniunii Sovietice. După război, inculpatul Dorogan Grigore a evitat întoarcerea acasă și a rămas permanent să trăiască în România, constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat sentința pronunțată.

Reieșind din cele constatate și din prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Dorogan Grigore, cu casarea acesteia, încetarea procesului penal și reabilitarea condamnatului.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, împotriva sentinței Tribunalului militar al unității militare nr. 06614 din 05 mai 1951, în privința lui Dorogan Grigore condamnat în baza art. 58-1 lit. a) Cod penal al RSFSR, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședința publică la 08 aprilie, 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

